

แนวทางการดำเนินงานโครงการส่งเสริมบทบาทผู้นำท้องถิ่นและชุมชน ด้านการบริหารจัดการการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน เพื่อใช้โอกาสในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน

๑. หลักการและเหตุผล

สำนักงานปลัดกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา ได้จัดทำแนวทางพัฒนาบุคลากรด้านการท่องเที่ยวในอุตสาหกรรมท่องเที่ยวให้ครอบคลุมทุกกลุ่มทั้งในระดับผู้บริหาร นักวิชาการ และผู้ปฏิบัติงานให้มีความรู้ความสามารถในการบริหารจัดการการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน และองค์ความรู้อื่นที่เหมาะสมสอดคล้องกับบทบาทหน้าที่โดยพัฒนาบุคลากรภาครัฐและเอกชนใน ๕ กลุ่ม ได้แก่ ๑) กลุ่มนักบริหาร นักวิชาการ และผู้ปฏิบัติงานภาครัฐและท้องถิ่น ให้มีสมรรถนะในการบริหารจัดการการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน การพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว และยกระดับการท่องเที่ยวไทยให้มีคุณภาพ ๒) กลุ่มผู้ประกอบการธุรกิจนำเที่ยวและมัคคุเทศก์ ให้มีทักษะและองค์ความรู้เกี่ยวกับมาตรฐานวิชาชีพ การบริหารจัดการธุรกิจ การตลาด ภาษา เทคโนโลยีและสารสนเทศ นวัตกรรมและความคิดสร้างสรรค์ ๓) กลุ่มผู้ให้บริการและแรงงานภาคการท่องเที่ยว ให้สามารถพัฒนาการบริการที่มีคุณภาพมาตรฐานและมีจรรยาบรรณ ๔) กลุ่มเครือข่ายท่องเที่ยวโดยชุมชน ให้มีส่วนร่วมในการบริหารจัดการด้านการท่องเที่ยว และพัฒนาทักษะ ในการผลิตและจำหน่ายสินค้าของชุมชนเพื่อรองรับนักท่องเที่ยว และ กลุ่มประชาชนทั่วไป ให้มีความตระหนักในการเป็นเจ้าบ้านที่ดีและมีส่วนร่วมในการส่งเสริมการท่องเที่ยวให้มีคุณภาพ โดยดำเนินการอบรมในกรุงเทพมหานคร และในภูมิภาค จำนวน ๑๔ รุ่น จำนวน ๗๘๐ คน และจากการประเมินผลการอบรมในหลักสูตรดังกล่าวผู้เข้ารับการฝึกอบรมมีความพึงพอใจและมีความรู้ความเข้าใจในระดับดีมากซึ่งสะท้อนผลสำเร็จของโครงการเป็นอย่างดี

กองยุทธศาสตร์และแผนงานจึงได้จัดทำโครงการส่งเสริมบทบาทผู้นำท้องถิ่นและชุมชนด้านการบริหารจัดการการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนเพื่อใช้โอกาสในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน เพื่อการต่อยอดเผยแพร่ความรู้ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและผู้นำชุมชนท่องเที่ยว ตลอดจนบุคลากรที่เกี่ยวข้องเพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจถึงแนวทางการพัฒนาและส่งเสริมการท่องเที่ยวที่ถูกต้องและสร้างความตระหนักในบทบาทหน้าที่ของทุกภาคส่วนในการส่งเสริมการท่องเที่ยวที่เป็นแหล่งสร้างรายได้และกระจายรายได้บนรากฐานทรัพยากรการท่องเที่ยวที่มีให้ครอบคลุมทุกพื้นที่อย่างยั่งยืนต่อไป

๒. วัตถุประสงค์

๒.๑ เพื่อพัฒนาบุคลากรการท่องเที่ยวในระดับจังหวัดในกลุ่มนักบริหาร นักวิชาการ และผู้ปฏิบัติงานภาครัฐและท้องถิ่น กลุ่มผู้ให้บริการภาคการท่องเที่ยว กลุ่มท่องเที่ยวโดยชุมชนให้มีความรู้ในการจัดการการท่องเที่ยวและใช้โอกาสจากการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนไปใช้ในการพัฒนาและสร้างคุณค่าการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน

๒.๒ เพื่อให้สำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดนำแนวทางการพัฒนาบุคลากรด้านการบริหารจัดการการท่องเที่ยว ไปใช้ในการเพื่อพัฒนาบุคลากรการท่องเที่ยวในระดับจังหวัดให้เข้าใจในบทบาทและสนับสนุนการวางแผนบริหารจัดการการท่องเที่ยวและจัดทำแผนงานโครงการพัฒนาการท่องเที่ยวได้อย่างเหมาะสม

๒.๓ เพื่อส่งเสริมให้เกิดการทำงานแบบบูรณาการและเสริมสร้างความเข้มแข็งของภาคีในการพัฒนาการท่องเที่ยวและกีฬาตั้งแต่ระดับชุมชน ท้องถิ่นให้สามารถพัฒนาการท่องเที่ยวเพื่อสร้างรายได้และกระจายรายได้สู่ชุมชนอย่างยั่งยืน

๓. ความสอดคล้องกับแนวนโยบาย ยุทธศาสตร์ที่เกี่ยวข้อง

๓.๑ สอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๑ (พ.ศ. ๒๕๕๕ – ๒๕๕๙)

๓.๒ สอดคล้องกับยุทธศาสตร์การท่องเที่ยวไทย พ.ศ. ๒๕๕๘ – ๒๕๖๐

ยุทธศาสตร์ที่ ๒ การพัฒนาสินค้าและบริการท่องเที่ยว

๔. ระยะเวลาดำเนินโครงการ

เดือนกันยายน ๒๕๕๙

๕. กลุ่มเป้าหมายและพื้นที่ดำเนินการ

๕.๑ พื้นที่ จังหวัดที่มีการส่งเสริมการท่องเที่ยวทั้ง ๗๖ จังหวัด ๆ ละ ๑๐๐ คน

๕.๒ กลุ่มเป้าหมายหลัก

บุคลากรระดับผู้บริหารหน่วยงานภาครัฐ หักหน้าส่วนราชการประจำจังหวัด ผู้บริหารท้องถิ่นที่มีแหล่งท่องเที่ยว ภาคเอกชน ผู้นำชุมชนองค์กรเครือข่ายท่องเที่ยว จังหวัดละ ๑๐๐ คน ๗๖ จังหวัด รวม ๗,๖๐๐ คน

๕.๓ กลุ่มเป้าหมายรอง

สำหรับจังหวัดที่มีขนาดเล็ก จำนวนองค์กรท้องถิ่นหรือแหล่งท่องเที่ยวจำนวนน้อย มีกลุ่มเป้าหมายจำนวนน้อยกว่า ๑๐๐ คน หรือจังหวัดที่เป็นแหล่งท่องเที่ยวสำคัญ มีความจำเป็นในการฝึกอบรมกลุ่มเป้าหมายอื่นโดยมีแผนที่จะดำเนินการอยู่แล้ว อาจนำเงินที่เหลือมาจัดทำโครงการอบรมกลุ่มอื่นเพิ่มเติม ดังนี้

(๑) พัฒนาอาสาสมัครท่องเที่ยว เน้นไปในพื้นที่จังหวัดที่เป็นแหล่งท่องเที่ยวสำคัญที่มีนักท่องเที่ยวต่างประเทศพำนักรับจำนวนมาก เช่น ภูเก็ต สุราษฎร์ธานี พังงา กระบี่ ชุมพร ชลบุรี ประจวบคีรีขันธ์ กาญจนบุรี ตราด เชียงใหม่ เชียงราย เป็นต้น

(๒) พัฒนาทักษะภาษา เน้นกลุ่มเป้าหมายผู้ให้บริการรถเรือรับจ้าง พนักงานโรงแรม ที่พัก ร้านอาหาร ร้านขายของที่ระลึก

(๓) การเพิ่มศักยภาพการบริหารจัดการการท่องเที่ยวโดยชุมชน เน้นการบูรณาการร่วมกับหน่วยงานในพื้นที่ในการพัฒนาชุมชนที่มีความเข้มแข็งโดยคำนึงถึงความต้องการของชุมชน พื้นที่เป้าหมาย ได้แก่ หมู่บ้านโฮมทอปเพื่อการท่องเที่ยว หมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียง หมู่บ้านท่องเที่ยวเชิงเกษตร หมู่บ้านท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม หมู่บ้านท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ ฯลฯ โดยพัฒนาความรู้ด้านการพัฒนาชุมชนเพื่อเข้าสู่การท่องเที่ยว เช่น การพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวและบริการท่องเที่ยว การสร้างเรื่องเล่า (content) การเชื่อมโยงเส้นทางท่องเที่ยว การตลาด กระประชาสัมพันธ์ เป็นต้น

๖. แนวทางดำเนินการ

๖.๑ ส่วนกลาง

(๑) ศึกษารวบรวมข้อมูล วิเคราะห์และสังเคราะห์ข้อมูล ปัญหา อุปสรรค ปัจจัยสิ่งแวดล้อมที่ส่งผล

กระทบเกี่ยวกับการพัฒนาบุคลากรด้านการบริหารจัดการการท่องเที่ยวในพื้นที่จังหวัด

(๒) จัดทำแนวทางการพัฒนาผู้นำท้องถิ่น/ชุมชน บุคลากรในภาคการท่องเที่ยวและกีฬาทั้งภาครัฐและภาคเอกชน ปรับปรุงให้เหมาะสมกับศักยภาพของพื้นที่และกลุ่มเป้าหมาย

(๓) สนับสนุนงบประมาณจังหวัดในการพัฒนาศักยภาพบุคลากรการท่องเที่ยว จำนวน ๗๖ จังหวัด (โอนให้จังหวัดดำเนินการ)

(๔) ติดตามประเมินผลโครงการ

/๖.๒ สำนักงาน...

๖.๒ สำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัด

- (๑) ปรับปรุงแนวทางการพัฒนาผู้นำท้องถิ่น/ชุมชน บุคลากรในภาคการท่องเที่ยวและกีฬาทั้งภาครัฐและภาคเอกชน ปรับปรุงให้เหมาะสมกับศักยภาพของพื้นที่และกลุ่มเป้าหมายร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
- (๒) คัดเลือกกลุ่มเป้าหมาย และ ประสานวิทยากร
- (๓) ดำเนินการจัดการฝึกอบรม
- (๔) ประเมินผลการฝึกอบรม
- (๕) รายงานผลการดำเนินการ

๗. งบประมาณ

แผนงาน ส่งเสริมบทบาทและการใช้โอกาสในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ผลผลิต/โครงการ ส่งเสริมความสัมพันธ์และเครือข่ายความร่วมมือรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน จำนวน ๒๒,๘๐๐,๐๐๐ บาท (ยี่สิบสองล้านบาท) โดยโอนงบประมาณให้จังหวัดดำเนินการ จังหวัดละ ๓๐๐,๐๐๐ บาท

๘. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

๘.๑ ผลผลิต

๑. บุคลากรระดับผู้บริหารหน่วยงานราชการ หัวหน้าส่วนราชการประจำจังหวัด ผู้บริหารท้องถิ่นที่มีแหล่งท่องเที่ยว ภาคเอกชน ผู้นำชุมชนองค์กรเครือข่ายท่องเที่ยวมีความรู้ ความเข้าใจและเห็นความสำคัญในการเป็นผู้นำการพัฒนาการท่องเที่ยวในท้องถิ่นและจังหวัด

๒. องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีแผนงานโครงการที่จะสนับสนุนการท่องเที่ยว เสนอไว้ในแผนพัฒนาจังหวัด

๘.๒ ผลลัพธ์

๑. เพิ่มขีดความสามารถของท้องถิ่นในการบริหารจัดการการท่องเที่ยว ยกย่องคุณภาพการให้บริการของบุคลากรด้านการท่องเที่ยว และพัฒนาคุณภาพของแหล่งท่องเที่ยว

๒. เพิ่มรายได้จากการท่องเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญและขยายโอกาสทางการท่องเที่ยวและเชื่อมโยงการท่องเที่ยวกลุ่มที่มีศักยภาพ เครือข่ายด้านการท่องเที่ยวและกีฬาทั้งภาครัฐ องค์กรปกครอง/ เอกชน/ ส่วนท้องถิ่น สามารถสร้างสรรค์กิจกรรมท่องเที่ยวรูปแบบใหม่ให้สอดคล้องกับความสนใจของนักท่องเที่ยวและตรงตามความต้องการของกลุ่มเป้าหมาย

๓. เกิดการพัฒนาความร่วมมือเครือข่ายในทุกระดับเพื่อนำทุนทางวัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่นมาเพิ่มมูลค่า เพื่อสร้างรายได้ให้กับท้องถิ่นและชุมชน

๙. ผู้รับผิดชอบโครงการ

๙.๑ กลุ่มพัฒนายุทธศาสตร์ กองยุทธศาสตร์และแผนงาน

๙.๒ สำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัด ๗๖ จังหวัด

๑๐. การติดตามและประเมินผล

๑๐.๑ การติดตามผลระหว่างดำเนินการ ให้ทุกหน่วยดำเนินการประเมินผลสำเร็จของโครงการ และรายงานผลการดำเนินงานให้กองยุทธศาสตร์และแผนงาน สำนักงานปลัดกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬาทราบ

ตัวชี้วัด ร้อยละของผู้เข้ารับการฝึกอบรม มีความรู้ ทักษะ และสามารถดำเนินกิจกรรมได้ตามเกณฑ์ที่กำหนด หรือ ได้คะแนนร้อยละ ๖๐ ขึ้นไป

เกณฑ์การประเมิน ร้อยละ ๘๐ ผ่านการประเมินตามเกณฑ์ที่กำหนด

๑๐.๒ การติดตามผลการปฏิบัติงานหลังเสร็จสิ้นโครงการ

หลังจากการฝึกอบรม ๓ เดือน ผู้ที่ผ่านการฝึกอบรมเข้าร่วมกิจกรรมร้อยละ ๖๐ มีการจัดทำแผนงาน/โครงการเพื่อสนับสนุนส่งเสริมการท่องเที่ยวในจังหวัด/ท้องถิ่น/ชุมชน โดยเสนอไว้ในแผนพัฒนาการท่องเที่ยวของจังหวัดหรือแผนยุทธศาสตร์พัฒนาจังหวัด/กลุ่มจังหวัด

๑๑. ขอบเขตการดำเนินงานและเงื่อนไขของโครงการ

๑. กองยุทธศาสตร์และแผนงานประมาณการค่าใช้จ่ายข้างต้นเป็นตัวอย่างราคากลางที่คำนวณค่าใช้จ่ายตามระเบียบราชการในการฝึกอบรมจังหวัดละ ๑ รุ่น ๆ ละ ๑๐๐ คน ระยะเวลา ๓ วัน ๒ คืน

๒. ระยะเวลา จำนวนคน จำนวนรุ่น รูปแบบการฝึกอบรมสามารถปรับเปลี่ยนได้ตามความเหมาะสม ขึ้นอยู่กับบริบทของพื้นที่ กลุ่มเป้าหมาย และความจำเป็นเฉพาะของแต่ละหลักสูตร ตัวอย่างเช่น

- หลักสูตรฝึกอบรมภาษาในกลุ่มผู้ให้บริการไม่ควรเกินรุ่น/ห้องละ ๓๐ คน ระยะเวลาอย่างน้อย ๓๖ ชั่วโมง (๖ วัน) ไม่จำเป็นต้องอบรมต่อเนื่อง (สัปดาห์ละ ๒ วัน เป็นต้น)
- หลักสูตรฝึกอบรมผู้นำท้องถิ่น จำนวนคนอาจขึ้นอยู่กับขนาดของจำนวนท้องถิ่นที่มีการท่องเที่ยว โดยการคัดเลือก ผู้นำ/นักบริหารท้องถิ่นระดับผู้กำหนดนโยบาย โดยหมายรวมถึงผู้บริหารหน่วยงานภาครัฐ องค์กรเอกชน ผู้นำกลุ่ม/ชุมชน ที่มีบทบาทสำคัญในการพัฒนาการท่องเที่ยว
- หลักสูตรอบรมเครือข่ายท่องเที่ยวโดยชุมชน ควรพิจารณาตามศักยภาพของกลุ่ม คัดเลือกจากหมู่บ้าน/ท่องเที่ยว/ชุมชนโอท็อป หมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียง หมู่บ้านท่องเที่ยวเชิงเกษตร เชิงวัฒนธรรม ฯลฯ ที่มีความเข้มแข็งพร้อมจะพัฒนาชุมชนสู่การท่องเที่ยว โดยพิจารณาร่วมกับหน่วยงานในพื้นที่ ได้แก่ เกษตร พัฒนาชุมชน วัฒนธรรม ทรัพยากรธรรมชาติ อพท. ททท. สมาคมธุรกิจท่องเที่ยวจังหวัด กลุ่มผู้ประกอบการรุ่นใหม่ (YEC) เป็นต้น

.....

ตัวอย่าง ประมาณการค่าใช้จ่าย

โครงการส่งเสริมบทบาทผู้นำท้องถิ่นและด้านการบริหารจัดการการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน
เพื่อใช้โอกาสในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน

ที่	รายการ	รายละเอียดค่าใช้จ่าย			จำนวนเงิน (บาท)
		คน	วัน/มือ/ ชั่วโมง	ราคา/ หน่วย	
๑	ค่าอาหารสำหรับผู้เข้าอบรมและเจ้าหน้าที่โครงการ	๑๐๐	๕ มือ	๒๕๐	๑๒๕,๐๐๐
๒	ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่มสำหรับผู้เข้าอบรมและเจ้าหน้าที่โครงการ	๑๐๐	๕ มือ	๕๐	๒๕,๐๐๐
๓	ค่าที่พักวิทยากร	๕	๒ คืน	๑,๒๐๐	๑๒,๐๐๐
๔	ค่าตอบแทนวิทยากร (เอกชน)	๒	๓ ชม.	๑,๒๐๐	๗,๒๐๐
๕	ค่าตอบแทนวิทยากร อภิปรายเป็นคณะ	๔	๓ ชม.	๑,๒๐๐	๑๔,๔๐๐
๖	ค่าตอบแทนวิทยากร แบ่งกลุ่ม	๔	๖ ชม.	๑,๒๐๐	๒๘,๘๐๐
๘	ค่าที่พักผู้เข้าร่วมโครงการ (พักคู่ ๒๕ ห้อง) (เบิกจ่ายตามความจำเป็น ประมาณ ๕๐ คน)	๒๕ ห้อง	๒ คืน	๑,๒๐๐	๖๐,๐๐๐
๑๐	ค่าเดินทางวิทยากร (เหมาจ่าย)	๕	-	๒,๐๐๐	๑๐,๐๐๐
๑๑	ค่าจัดทำเอกสารการอบรม	๑๐๐	-	๑๐๐	๑๐,๐๐๐
๑๒	ค่าวัสดุสำหรับฝึกอบรม	-	-	๕,๐๐๐	๕,๐๐๐
๑๓	ค่าใช้จ่ายอื่น ๆ			๒,๖๐๐	๒,๖๐๐
รวมเงินทั้งสิ้น (สามแสนบาทถ้วน)					๓๐๐,๐๐๐

*หมายเหตุ

- ค่าใช้จ่ายนี้เฉลี่ยทุกรายการ โดยราคากลางตามระเบียบเบิกจ่ายของราชการ
- หากดำเนินการอบรมผู้นำท้องถิ่นเสร็จสิ้นบรรลุผลตามวัตถุประสงค์แล้ว มีงบประมาณเหลือให้นำไปอบรมบุคลากรการท่องเที่ยวกลุ่มอื่นตามความจำเป็นและตามศักยภาพที่จังหวัดมีความพร้อมในการดำเนินการและเบิกจ่ายให้แล้วเสร็จภายในเดือนกันยายน ๒๕๕๙